

LEKTORZY

służba, formacja, modlitwa...

PODRĘCZNIK SŁUŻBY LITURGICZNEJ DA „NA MIASTECZKU”

Rozdział 5:

Zakres czynności Ministrantów Ognia

**wersja 2
uaktualniona**

Kraków, 23 czerwiec 2008

Turyferariusz i Nawikulariusz.

Informacje ogólne.

Trybularz i łądkę trzyma się w lewej ręce, prawą rękę trzymając na sercu. Należy uważać, aby kołysząc kadzielnicą, nie kołysać się samemu. To, który z ministrantów stoi po której stronie łatwo zweryfikować. Wystarczy sobie wyobrazić, że ksiądz nakłada prawą ręką kadzidło z łądki do kadzielnicy. Stąd łatwo wywnioskować, że Nawikulariusz stoi po prawej stronie Turyferariusza.

Podając trybularz do zasypania, Tr trzyma w lewej ręce uchwyt kadzielnicy, a kciukiem podciąga kółko, podnosząc w ten sposób pokrywę trybularza na wysokość ok. 8-12 cm. Prawą ręką chwytając łańcuchy nad pokrywą i podnosi kadzielnicę tak wysoko, aby kapłan mógł swobodnie zasypać kadzidło. Naw trzyma w tym czasie łądkę przy samej kadzielnicy, ułatwiając kapłanowi zasypywanie.

Tr odbiera kadzielnicę przez chwycenie jej całą dłonią za łańcuchy poniżej ich połączenia; poprawia uchwyt dopiero wtedy, kiedy jest w takim miejscu, które nie stwarza dodatkowego zamieszania.

Przed Mszą św.

Przed rozpoczęciem liturgii Ministranci ognia (MOg) przygotowują węgiel. Zwykle rozpala się go trzymając nad płomieniem świeczki i wystarczą w zupełności trzy węgielki, w gorące i duszne dni można się ograniczyć do jednego (posługa z kadzidłem ma pomagać wiernym w przeżywaniu Eucharystii a nie przeszkadzać).

Po rozpaleniu ognia MOg niosąc kadzielnicę i łądkę wchodzi do zakrystii na 3 do 4 minut przed rozpoczęciem Mszy św. Gdy Celebrans (Cel) jest gotowy do rozpoczęcia procesji, podaje się mu trybularz i kadzidło do zasypania. Cel po zasypaniu czyni znak krzyża nad trybularzem (w czasie mszy nie każdy kapłan błogosławi) i wtedy należy zająć miejsce na czele procesji.

Podczas Mszy św.

Pierwsze okadzenie ołtarza.

Podczas wyjścia procesyjnego do Mszy św., po wejściu na pierwszy stopień prezbiterium, (MOg) wykonują skłon i wchodzi na lewą stronę prezbiterium ustawiając się obok chrzcielnicy, ale tak, aby nie przeszkadzać w wejściu na prezbiterium pozostałym uczestnikom procesji. Gdy Cel ucałuje ołtarz, MOg już powinni stać w pobliżu, tak, by przypomnieć kapłanowi o okadzeniu. MOg podają Cel kadzidło do zasypania i Tr przekazuje mu trybularz. Kapłan okadza ołtarz i księgę Pisma Świętego. Następnie obchodzi się ołtarz, by okadzić krzyż. Jeden, dwa kroki w tył i lekko na boki, aby kapłan mógł swobodnie znaleźć się pomiędzy MOg. Prowadzi Tr, źle wygląda oglądanie się za siebie, na kapłana. Jeśli kapłan nie ustalił wcześniej w zakrystii, jak będzie wyglądało okadzenie to należy zejść z pierwszego stopnia prezbiterium jeden stopień. Pokłon będzie przed ołtarzem gdzie nastąpi jego okadzenie i ponownie pokłon; pokłon przed krzyżem, okadzenie, pokłon (Tr nie wychodzi wtedy stopień w górę, tylko równo

stoją wszyscy na jednym stopniu). Następnie MOg wraz z Cel idą dalej, po minięciu ostatniego rogu ołtarza, Naw wyprzedza kapłana, aby gdy ten będzie oddawał trybularz Tr stać obok niego. Następnie Tr i Naw lekko się skłaniają i wychodzą z prezbiterium.

Procesja z ewangeliażem.

Gdy rozpocznie się śpiew allelujatywny (czyli Alleluja, Chwała Tobie...) Tr i Naw wchodzi do prezbiterium, kłaniają się w stronę ołtarza, potem przed celebransem i, jeśli kapłan siedzi, należy uklęknąć w czasie zasypywania, jeżeli stoi to podaje mu się kadzielnicę i kadzidło do zasypywania. Po zasypywaniu MOg kłaniają się przed księdzem i idą w stronę ołtarza. Tr staje po prawej stronie ołtarza, Naw po lewej. Po tym jak ksiądz weźmie ewangeliaż i odwróci się w stronę ambony MOg ruszają razem z Cel w procesji z ewangeliażem w stronę ambony. Tam ustawiają się po lewej stronie ambony. Po uczynieniu znaku krzyża przed Ewangeliażem przez kapłana, Tr podaje mu kadzielnicę. Po zakończeniu odczytywania słów z Pisma (ewentualnie czekamy na koniec błogosławieństwa ewangeliażem), MOg wychodzą z prezbiterium wynosząc kadzielnicę poza prezbiterium (dobrze jest wtedy wrzucić jeden węgiel, nie rozdmuchując go, sam się rozpali od pozostałych).

Drugie okadzenie ołtarza.

W trakcie procesji darów MOg wchodzi do prezbiterium, na jego środku kłaniają się w stronę ołtarza i ustawiają się koło chrzcielnicy. Gdy kapłan będzie ofiarowywał wino w kielichu (podniesie kielich w górę), MOg podchodzi do ołtarza, tak aby zablokować Ministrantów Ołtarza (którzy mogliby przez pomyłkę chcieć obmyć ręce księdzu przed okadzeniem). Kapłan odstawi kielich, pochyli się na moment, aby odmówić modlitwę, a następnie Tr podaje księdzu kadzielnicę do zasypywania i znów tak jak poprzednio Tr i Naw wraz z księdzem obchodzą ołtarz, tak samo jak za pierwszym razem (zwykle kapłan nie wprowadza niczego nowego, a jeśli były jakieś udziwienia za pierwszym razem, na przykład okadzenie krzyża stojąc na wprost środka ołtarza, to teraz będzie tak samo). Gdy okadzony zostanie ołtarz i krzyż, i celebrans odda kadzielnicę, Tr okadza Cel. W tym momencie wszyscy ministranci w prezbiterium powstają z miejsc. Tr macha po jednym razie, w kolejności środek, na prawo, na lewo. Nie kadzi się prosto w twarz księdzu, tylko na wysokości piersi; trzeba uważać aby nie uderzyć Cel. W przypadku większej ilości kapłanów okadzany jest tylko celebrans. Następnie następuje okadzenie ludu; MOg schodzą na pierwszy stopień prezbiterium; kłaniają się; jedno machnięcie na lewo, jedno na prawo i przed siebie, pokłon i powrót na miejsce koło chrzcielnicy.

Przeistoczenie.

Podczas śpiewu „Święty, święty...” Tr i Naw przechodzą przed ołtarz (na stopień z dywanikiem); Naw rozgarnia węgle, jeśli trzeba dosypuje łyżeczkę kadzidła, aby widać było trochę dymu. Robi to

dyskretnie. Po zakończeniu śpiewu MOg klękają w tym samym czasie co pozostali członkowie Służby Ołtarza. Gdy kapłan wznosi Ciało i Krew Pana Jezusa, Tr czeka na dźwięk gongu i po każdym jego odgłosie, lekko uderzając czaszą kadzielnicy o łańcuch, 1 raz okadza Ciało Chrystusa (pierwszy gong - okadzenie na środek, drugi gong - na lewo, trzeci gong - na prawo), a później w ten sam sposób okadza się Krew Chrystusa. Po zakończeniu Przeistoczenia, MOg wstają, przesuwają się w prawo, stając mniej więcej na środku pomiędzy ołtarzem a amboną (będąc nadal na pierwszym stopniu prezbiterium); czekają na słowa Wielkiej Doksologii (Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie...) po słowie „Amen” kłaniają się do ołtarza i przez prezbiterium wychodzą na zewnątrz kościoła; następnie wysypują resztki węgla (zakopują w ziemię znajdującą się w betonowym kwietniku), oczyszczają trybularz, zanoszą go wraz z łódką do zakrystii; wracają na prezbiterium, wchodząc kłaniają się w stronę ołtarza.